

PROTOCOLUL

Sesiunii a IX-a a Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare economică între Republica Moldova și România

3-4 noiembrie 2016

Chișinău

La 4 noiembrie 2016, la Chișinău, a avut loc sesiunea a IX-a a Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare economică între Republica Moldova și România (denumită în continuare „Comisia”). Copreședinții Comisiei sunt domnul Octavian CALMÎC, Viceprim-ministru, Ministrul Economiei al Republicii Moldova și domnul Costin Grigore BORC, Viceprim-ministru, Ministrul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri al României.

Ședința Comisiei a avut loc într-o atmosferă prietenoasă și deschisă pentru cooperare, având la bază „Declarația privind Instituirea unui Parteneriat Strategic între România și Republica Moldova pentru Integrarea Europeană a Republicii Moldova” (semnată la București, la 27 aprilie 2010), al Planului de acțiuni între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României de punere în aplicare a Declarației (semnat la Iași, la 3 martie 2012), cât și al Memorandumului de Înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României, privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România, semnată la Chișinău, la 21 mai 2015.

Componențele celor două delegații sunt prezentate în Anexele I și II.

Ordinea de zi a lucrărilor celei de a IX-a sesiuni a Comisiei cuprinde:

I. Informarea reciprocă de către cei doi Copreședinți asupra situației economice din cele două state

II. Perspectivile cooperării bilaterale între Republica Moldova și România în următoarele domenii:

1. Comerț
- 1.1 Camerele de Comerț și Industrie din Republica Moldova și România
2. Industrie
- 2.1 Parcuri industriale
3. Energie
- 3.1 Electro-energetică
- 3.2 Sectorul petrol și gaze naturale
4. IMM-uri și mediu de afaceri
5. Agricultură
- 5.1 Sanitar-veterinar și al siguranței alimentelor
6. Vamal
7. Transporturi
- 7.1 Transport rutier
- 7.2 Transport feroviar
- 7.3 Transport naval
- 7.4 Transport aerian
8. Dezvoltare regională și infrastructură
9. Cooperare transfrontalieră
10. Administrație publică

11. Protecția mediului, apelor și silviculturii
12. Statistică
13. Cercetare științifică, inovare și educație
14. Reglementare tehnică, standardizare, metrologie, acreditare, evaluarea conformității și a securității industriale
15. Protecția consumatorului
16. Turism
17. Bancar

III. Convenirea locului și perioadei de desfășurare a următoarei sesiuni a Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare economică între Republica Moldova și România

I. Informarea reciprocă de către cei doi Copreședinți asupra situației economice din cele două state

Părțile au comunicat despre situația economică actuală din Republica Moldova și România, precum și despre acțiunile întreprinse în vederea consolidării și creșterii economiilor naționale.

II. Perspectivile cooperării bilaterale între Republica Moldova și România

1. Colaborarea în domeniul comerțului

Comerțul exterior al celor două state în 2015 a depășit 1,3 mld. USD, marcând o tendință descendentă a schimburilor comerciale bilaterale față de anul 2014.

Conform datelor statistice ale României, la 31.08.2016, volumul total al schimburilor comerciale ale României cu Republica Moldova a fost de 873,06 milioane USD, din care exportul a fost de 528,14 milioane USD, iar importul 344,92 milioane USD, soldul fiind de 183,22 milioane USD în favoarea României.

Față de aceeași perioadă a anului 2015, volumul schimburilor comerciale bilaterale a scăzut cu 3,97%, din care exportul a scăzut cu 5,8%, iar importul s-a diminuat cu 0,97%.

La 31.08.2016 în comerțul României cu țările necomunitare, Republica Moldova ocupa locul 4 la export (pondere de 5,06%) și locul 8 la import (pondere de 3,10%). România este primul partener comercial din UE al Republicii Moldova, cu o pondere de 29,6% și ocupa locul 1 în comerțul exterior al Republicii Moldova.

Conform datelor statistice ale Republicii Moldova volumul schimburilor comerciale ale Republica Moldova cu România în ianuarie-august 2016 a totalizat 647,6 milioane dolari SUA, din care exportul a avut o valoare de 301,5 milioane dolari SUA, iar importul – 346,1 milioane dolari SUA, soldul balanței comerciale înregistrând un deficit de 44,6 milioane dolari SUA.

Comparativ cu perioadă corespunzătoare din anul 2015, volumul schimburilor comerciale bilaterale între Republica Moldova și România a fost în scădere cu 4,1%, din care exportul s-a majorat cu 3,3%, iar importul s-a diminuat cu 9,7%.

România este un partener strategic și reprezintă pentru produsele moldovenești prima piață de desfacere din lume, situându-se pe locul I după volumul exporturilor realizate de Republica Moldova, și pe locul II după volumul importurilor în țara noastră. După valoarea volumului schimburilor comerciale, înregistrat în perioada analizată, România se situează pe locul I între partenerii cu care Republica Moldova întreține relații comerciale, deținând o pondere de 16,2%.

Principalele produse exportate pe piața românească sunt: mașini și aparate, echipamente electrice, produse ale regnului vegetal, produse ale industriei alimentare, băuturi, lichide alcoolice și oțet, tutun și înlocuitori de tutun, articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, ceramică sau din materiale similare, materiale textile.

Cea mai mare pondere în structura mărfurilor importate din România în perioada ianuarie-august 2016, o dețin produsele minerale, produse ale industriei chimice sau ale industriilor conexe, mașini, aparate și echipamente electrice, produse ale regnului vegetal, metale comune și articole din metale comune, produse ale industriei alimentare; băuturi, lichide alcoolice și otet; tutun și înlocuitori de tutun.

Conform datelor Camerei Înregistrării de Stat, la data de 01.11.2016 în Republica Moldova funcționează 1657 de întreprinderi cu capital românesc. Investițiile în capitalul social au însumat 497 milioane MDL, sau 4% din capitalul social total investit din străinătate. România se clasează pe locul 8 în topul țărilor care au investit în capitalul social al Republicii Moldova, și pe locul 1 după numărul de întreprinderi în care aceasta a efectuat investiții.

În vederea majorării volumului schimburilor comerciale, precum și în scopul promovării exportului și atragerii reciproce a investițiilor, Părțile au convenit promovarea produselor și serviciilor agenților economici în cadrul unor misiuni economice și târguri specializate, ceea ce permite stabilirea contactelor de colaborare cu potențiali clienți și distribuitori din diverse sectoare.

1.1. Colaborarea între Camerele de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și României

Părțile acordă o atenție deosebită dezvoltării relațiilor bilaterale, și în context, au convenit continuarea practicii de organizare, sub egida Camerelor de Comerț și Industrie ale Republicii Moldova și României, a forumurilor economice și întreprinderilor de afaceri cu participarea reprezentanților autorităților și agenților economici din ambele state.

Pentru continuarea colaborării între Camerele de Comerț și Industrie, Părțile au convenit asupra:

- ✓ actualizării Acordului de cooperare între Camerele de Comerț și Industrie din Republicii Moldova și României;
- ✓ colaborării și sprijinirii participării comune a agenților economici din cele două state la misiunile economice organizate în străinătate, cu scopul de a consolida prezența acestora pe piețele externe;
- ✓ continuării dezvoltării mecanismelor de cooperare în domeniul informațional, prin schimbul de informații de afaceri, respectiv publicații economice, oportunități de afaceri, oferte și cereri de ofertă;
- ✓ intensificarea colaborării la nivelul serviciilor oferite de cele două camere de comerț mediului de afaceri, în special în domeniul relațiilor externe;
- ✓ organizarea unor vizite de lucru între reprezentanții celor două camere de comerț pentru schimb de experiență și know-how;
- ✓ promovării reciproce și invitarea reprezentanților Camerelor de Comerț și Industrie și a mediului de afaceri din România la Expoziția „Fabricat în Moldova” la Iași, în perioada 25- 27 noiembrie 2016;
- ✓ organizării unei misiuni economice din România în cadrul Expoziției Naționale „Fabricat în Moldova” la Chișinău, în perioada 1-5 februarie 2017.
- ✓

Cele două centre expoziționale din Republica Moldova și România, respectiv, Moldexpo și Romexpo SA, se vor implica activ pentru încurajarea firmelor din Republica Moldova și România să participe la târgurile și expozițiile internaționale specializate care se desfășoară în cele două state.

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și României vor colabora în direcția intensificării, cooperării în cadrul organizațiilor europene și internaționale de profil, de exemplu: EUROCHAMBERS, ICC (International Chamber of Commerce) și altele.

2. Colaborarea în domeniul industriei

În vederea dezvoltării cooperării în domeniul industrial, Părțile au convenit:

- ✓ promovarea reciprocă de produse și servicii ale agenților economici din industrie în cadrul unor misiuni economice și târguri specializate;
- ✓ asistență pentru armonizarea legislației Republicii Moldova cu acquis-ul comunitar și implementarea noilor concepte de politică industrială (clustere inovative/poli de competitivitate), networking etc.;
- ✓ colaborarea în proiecte transfrontaliere și transnaționale;
- ✓ implementarea în comun a unor programe de instruire a personalului din instituțiile publice și sectorul neguvernamental de profil privind elaborarea și implementarea politicii industriale;
- ✓ înființarea grupului de lucru mixt în domeniul industrial pentru identificarea oportunităților de investiții și cooperare economică cu participarea sectorului neguvernamental de profil;
- ✓ acordarea sprijinului tehnic în vederea atragerii agenților economici din Uniunea Europeană în calitate de investitori/rezidenți ai parcurilor industriale din Republica Moldova și România;
- ✓ dezvoltarea infrastructurii de afaceri și serviciilor dedicate (parcurile industriale, zonele economice libere);
- ✓ armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar și implementarea noilor concepte de politică industrială, inclusiv clustere/poli de competitivitate, alte instrumente, precum și privind accesarea fondurilor europene de investiții și asistență tehnică;
- ✓ participarea, după caz, în comun în consorții privind proiecte europene promovate de ONUDI - Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială, Comisia Economică a ONU pentru Europa - UNECE sau de Comisia Europeană.

Părțile au convenit să fie identificate, examinate și dezvoltate posibilitățile de colaborare în domeniul industriei.

2.1. Parcuri industriale

Partea română, reprezentată, în acest domeniu de APITSIAR (Asociația Parcurilor Industriale , Tehnologice, Științifice și Incubatoarelor de Afaceri), împreună cu partea din Republica Moldova, reprezentată de APPIM (Asociația Patronală a Parcurilor Industriale din Republica Moldova) își exprimă disponibilitatea și interesul comun pentru :

- ✓ elaborarea unei Foi de parcurs privind acțiunile prioritare ce necesită a fi întreprinse pentru a realiza în practică prevederile Memorandum-ului semnat la 14 octombrie 2015, contribuind plenar la dezvoltarea și promovarea politicilor din domeniu în Republica Moldova și România;
- ✓ actualizarea și completarea Memorandum-lui semnat la 14 octombrie 2015 printr-un ACT ADIȚIONAL (cu nr. 1/03.11.2016) semnat de cele două părți la întâlnirea de lucru din 3-4 noiembrie 2016, la Chișinău;
- ✓ derularea măsurilor și înțelegerilor de colaborare stipulate în Memorandumul bilateral semnat la data de 14 octombrie 2015 și Acordul Adițional bilateral semnat la întâlnirea de din 3-4 noiembrie 2016, la Chișinău;

Ambele asociații vor solicita asistență tehnică , juridică și, după caz, financiar/ logistică din partea organismelor de coordonare - consultare de pe lângă Ministerele Economiei sau Ministerele Dezvoltării Regionale din guvernele semnatare , fiind invitați/consultați periodic în legătură cu stadiul derulării Memorandum-ului.

3. Colaborarea în domeniul energiei

Interconectarea sistemelor naționale de transport energie electrică și transport gaze naturale, reprezintă un obiectiv strategic și va contribui la consolidarea securității energetice a ambelor Părți.

În temeiul art. 6 din Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România, Părțile au instituit Grupul de lucru comun din domeniul energiei, din cadrul Comisiei interguvernamentale dintre Republica Moldova și România, pentru realizarea proiectelor necesare interconectării de gaze naturale și energie electrică.

Au fost propuse de către omologii din Republica Moldova următoarele proiecte potențiale, incluse în conceptul privind viitoarea asistență financiară și tehnică în sectorul energetic, precum:

- ✓ implementarea proiectelor de interconexiuni energetice (gaze naturale și energie electrică);
- ✓ reabilitarea termică a obiectivelor publice;
- ✓ modernizarea Sistemelor de Iluminat Public;
- ✓ implementarea Programelor de realizare a măsurilor de Eficiență Energetică și Surse de Energie Regenerabilă în sectorul de prestare a serviciilor publice (apă și canalizare, colectarea deșeurilor menajere solide etc.).

Părțile au convenit ca, în scopul realizării proiectelor de gaze naturale și energie electrică între Republica Moldova și România, vor continua conlucrarea, în baza înțelegerilor convenite la prima întrunire a Grupurilor de lucru care a avut loc în data de 26 iulie 2016, la Chișinău:

1. Constituirea a două grupuri de experți, atât pe dimensiunea gazelor naturale, cât și pe cea de energie electrică, care se vor ocupa de coordonarea lucrărilor de realizare a proiectelor la nivel tehnic, precum și a unui grup care va răspunde de componenta investițională a proiectelor comune;
2. Completarea Acordului tehnic între SNTGN „Transgaz” SA și Î.S. „Vestmoldtransgaz” cu un Acord nou de colaborare între companii, pe modelul Acordului Transelectrica – Moldelectrica;
3. Partea română a comunicat acordul înființării la Chișinău a reprezentanței SNTGN „Transgaz” SA, iar omologii din Republica Moldova vor sprijini acțiunea la nivel local;
4. Părțile au salutat semnarea de către Î.S. „Moldelectrica” și „Transelectrica” S.A. a Acordului de colaborare în domeniul energiei electrice între cele două întreprinderi, care presupune lucrări de investiții pentru modernizarea și dezvoltarea infrastructurii în sectorul energiei electrice din Republica Moldova, acordarea de asistență tehnică prin punerea la dispoziție de experți și specialiști de înaltă calificare etc.

În acest sens, în data de 24 august 2016, cu ocazia ședinței de la Chișinău a Grupului comun de lucru în domeniul energiei/subgrupul investițional de gaze naturale pentru realizare proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale Republica Moldova – România, a fost semnat acordul de colaborare între SNTGN Transgaz SA și ÎS Vestmoldtransgaz care crează cadrul cooperării între cele două companii pentru realizarea obiectivului “Gazoduct Ungheni-Chisinau” și coordonarea acțiunilor în vederea îndeplinirii acestuia.

3.1 Electroenergetică

Interconectarea asincronă a sistemului electroenergetic al Republicii Moldova cu cel al României

Părțile au reiterat obiectivul privind interconectările sistemului electroenergetic al Republicii Moldova (RM) cu cel al României (RO). În prezent, interfața dintre Republica Moldova și România este formată de o linie electrică aeriană LEA de 400 kV Vulcănești–Isaccea și trei linii LEA de 110 kV. A fost menționată necesitatea critică pentru alte linii de înaltă tensiune pentru a îndeplini criteriile de siguranță și de a crește capacitatea interfeței.

Problematica aferentă sectorului energiei electrice a fost discutată având la baza solicitarea Republicii Moldova de a reconsidera prioritățile ce vizează interconexiunile electroenergetice între Republica Moldova și România, în condițiile în care interconectarea sincronă a sistemelor din Republica Moldova și Ucraina la sistemul ENTSO-E, din considerentele obiective și subiective, va dura în timp și nu depinde de acțiunile ce urmează a fi realizate pe teritoriul Republicii Moldova.

Proiectele de infrastructură prioritare ale Republicii Moldova sunt:

1. LEA 400 kV Vulcănești - Chișinău și modulul Back - to - Back în stația electrică de transformare Vulcănești 400 kV;
2. LEA 400 kV România - Ungheni - Strășeni și modulul Back - to - Back aferent;
3. LEA 400 kV Suceava - Bălți și modulul Back - to - Back în stația electrică de transformare Bălți.

Comisia a remarcat progresele obținute în realizarea studiului de fezabilitate pentru interconectarea sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și României, care a demarat în decembrie 2015, finanțat cu suportul BERD și elaborat de către consultantul selectat în baza unei licitații internaționale – Institutul de Studii și Proiectări Energetice SA (ISPE), România, inclusiv actualizarea studiului de fezabilitate pentru LEA 400 kV Bălți – Suceava (elaborat cu suportul BERD în 2009-2010 de către compania Italiană CESI).

Comisia a fost informată că după semnarea contractului pentru elaborarea Studiului de fezabilitate privind interconectarea asincronă a sistemelor energetice ale României și Republicii Moldova dintre Institutul de Studii și Proiectări Energetice (ISPE) și ÎS Moldoelectrica, a fost mobilizată echipa de consultanță a Proiectului și s-a stabilit în detaliu modul de colaborare cu Institutul Suedez de Cercetări în domeniul Mediului din Suedia (IVL) și Institutul de Cercetare, Proiectare și Tehnologie “Energoproiect” din Republica Moldova, ocazie cu care s-au semnat contracte în conformitate cu activitățile convenite. Ca rezultat, Studiul de Sistem Electroenergetic al Republicii Moldova a fost elaborat și prezentat pe 26 iulie 2016, iar studiul de fezabilitate pentru proiectul stația „Back-to-Back ” Vulcănești și LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău- pe 1 noiembrie 2016.

În acest sens, Partea din Republica Moldova a solicitat ajutor în elaborarea proiectului tehnic pentru prima interconexiune Isaccea-Vulcănești-Chișinău.

Părțile și-au exprimat interesul privind negocierea unui Acord de investiții/finanțare pentru construcția stației „Back-to-Back ” Vulcănești și a LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău, care se preconizează a fi demarat în perioada imediat următoare, în paralel cu elaborarea proiectului tehnic pe baza studiului de fezabilitate și conform impactului social și de mediu. C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. va acorda asistență în vederea realizării caietului de sarcini necesar achiziției serviciilor de consultanță pentru elaborarea proiectului tehnic.

Partea română și-a exprimat disponibilitatea pentru identificarea sursei de finanțare și realizarea proiectului tehnic al LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău cu stația Back-to-Back aferentă în termen restrâns.

De asemenea, părțile urmează să identifice sursele de finanțare, inclusiv din partea partenerilor de dezvoltare și instituțiile financiare internaționale, pentru elaborarea documentației tehnice pentru toate celelalte 2 linii de interconexiune și, ulterior, pentru construcția tuturor liniilor vizate.

Interconectarea sincronă cu sistemul ENTSO-E:

Omologii din Republica Moldova au informat Comisia că interconectarea sincronă cu rețeaua ENTSO-E (Europa Continentală) semnifică aderarea la piața regională lărgită a UE. Studiul de

fezabilitate a fost elaborat de către Consorțiul ENTSO-E cu colaborarea Aplicantului și a Partenerilor săi.

Omologii din Republica Moldova au confirmat, prin demers către ENTSO-E, intenția de conectare sincronă a Sistemului Energetic al Republicii Moldova, solicitând suportul acestuia în procesul de conectare, conform procedurilor aplicabile. Studiul poate fi considerat ca un prim pas, care va fi urmat de altele, cum ar fi analize cost-beneficiu și/sau socio-economice, luarea de poziție politică sau statală, elaborarea diferitor acorduri, inclusiv, dar fără a se limita la, Acordul de Conectare relevant pentru OTS-urile din Ucraina și Republica Moldova cu OTS-urile din ENTSO-E etc.

Din punct de vedere al analizelor de regimuri permanente, interconectarea sistemelor energetice din Ucraina și Republica Moldova la sistemul ENTSO-E este fezabilă, cu infrastructura așteptată în 2020.

Pe baza analizelor de dinamică a sistemelor energetice se menționează că interconectarea sincronă poate fi posibilă numai după implementarea măsurilor necesare pentru atenuarea riscului de instabilitate, identificat la modelarea interconectării. S-a remarcat faptul că sistemele energetice ale Republicii Moldova sunt pregătite parțial pentru funcționarea sincronă cu Sistemul Continental European, conform regulilor Manualului de Operare al ENTSO-E. Principalele probleme care trebuie rezolvate în vederea obținerii nivelului așteptat de conformitate sunt legate de reglajul frecvenței, funcționarea în timp real și sisteme de protecție speciale.

Următorul pas în procesul de interconectare sincronă este stabilirea listei detaliate a condițiilor tehnice pentru interconectare ("Catalogul de Măsurii"), care să fie implementat de Ukrenergo și ÎS "Moldelectrica" pentru a asigura că extinderea Sistemului Continental European contribuie la calitatea și siguranța în funcționare a sistemelor de transport interconectate.

3.2 Sectorul petrol și gaze naturale

Partea română își exprimă deschiderea de a susține omologii din Republica Moldova – membră a Comunității Energetice - în ceea ce privește armonizarea legislației Republicii Moldova la legislația europeană, inclusiv în ceea ce privește alinierea la regulamentele europene.

În acest context, după finalizarea proiectelor necesare interconectării sistemelor de transport gaze naturale din România și Republica Moldova, părțile vor analiza posibilitatea aplicării Regulamentului (CE) 984/2013 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport gaze pentru alocarea capacității aferente interconectării.

Partea română a prezentat stadiul actual al proiectului AGRI, și anume faptul că se dorește includerea acestuia pe lista a treia de Proiecte de Interes Comun și actualizarea Studiului de Fezabilitate cu cofinanțare din fonduri europene.

SNGN ROMGAZ SA a informat Comisia că va realiza un studiu de fezabilitate privind amenajarea unui depozit de înmagazinare gaze naturale în zona de nord-est a României. Acest proiect este inclus în lista a doua de Proiecte de Interes Comun și este eligibil pentru accesarea de fonduri europene.

În contextul existenței interconectării celor două sisteme naționale de transport gaze naturale, Părțile au convenit să analizeze posibilitatea furnizării de gaze naturale de către SNGN ROMGAZ SA pe piața din Republica Moldova.

Conducta de transport gaze naturale Ungheni-Chișinău

În scopul eficientizării procesului de implementare a dezvoltărilor necesare, sub-grupurile comune de experți pe probleme tehnice și investiționale constituite în cadrul Grupului comun de lucru în domeniul energiei, instituit sub egida Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare

economică între Republica Moldova și România, vor stabili măsurile necesare în vederea corelării proiectului de pe teritoriul României cu proiectul de pe teritoriul Republicii Moldova și vor identifica alternativele investiționale optime pentru facilitarea implementării proiectului „Gazoduct Ungheni-Chișinău” în Republica Moldova.

În acest sens, în data de 24 august 2016, cu ocazia ședinței de la Chișinău a Grupului comun de lucru în domeniul energiei/subgrupul investițional de gaze naturale pentru realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale Republica Moldova – România, a fost semnat Acordul de Colaborare între SNTGN TRANSGAZ SA și ÎS VESTMOLDTRANSGAZ care creează cadrul cooperării între cele două companii pentru realizarea obiectivului „Gazoduct Ungheni-Chișinău” și coordonarea acțiunilor în vederea îndeplinirii acestuia.

Comisia a fost informată de către Partea din Republica Moldova că în luna iulie 2016 a fost eliberat Acordul de mediu de către Ministerul Mediului din Republica Moldova. Partea din Republica Moldova a solicitat asistența Guvernului României privind finanțarea elaborării proiectului tehnic.

Solicitarea respectivă a fost acceptată de către partea română. În acest sens au fost aprobate Hotărârile de Guvern corespunzătoare de către ambele Guverne, fiind stabilit că proiectul tehnic pentru gazoductul Ungheni-Chișinău va fi elaborat de compania cu cea mai vastă experiență în domeniu din România - S.N.T.G.N „TRANSGAZ” S.A.

Astfel, Guvernul României a acordat un ajutor financiar neramursabil în valoare de 550 mii Euro, destinat completării Programului de Cooperare pe anul 2016, în temeiul Acordului semnat între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea Programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane Euro. contractului de executare a serviciilor de proiectare va fi semnat cu compania română S.N.T.G.N „TRANSGAZ” S.A., Mediaș (România).

Părțile și-au arătat disponibilitatea de preluare a Întreprinderii de Stat Vestmoldtransgaz de către S.N.T.G.N „TRANSGAZ” S.A., Mediaș (România), în urma unui audit financiar-contabil și o evaluare corespunzătoare. Totodată, modalitatea și/sau mecanismul de realizare a acestei operațiuni urmează a fi definitivat de partea din Republica Moldova în conformitate cu legislația națională.

Prin finalizarea procesului de preluare a Întreprinderii de stat Vestmoldtransgaz și construcția gazoductului Ungheni-Chișinău, S.N.T.G.N „TRANSGAZ” S.A. va opera întregul gazoduct de interconexiune Iași-Ungheni-Chișinău.

Totodată, Părțile au convenit că S.N.T.G.N „TRANSGAZ” S.A. va depune toate eforturile necesare pentru construcția gazoductului Ungheni-Chișinău, până la sfârșitul trimestrului 1, 2019 conform proiectului elaborat și aprobat de ambele Părți.

4. Colaborarea în domeniul IMM-urilor și mediului de afaceri

Comisia a fost informată că Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Republica Moldova (ODIMM) și Asociația Incubatoarelor și Centrelor de Afaceri din România au semnat un Acord de colaborare, care prevede identificarea și valorificarea căilor și modalităților de cooperare pentru activități economice, activități de valorificare a cercetării științifice, de dezvoltare tehnologică, agroindustrială, logistică și inovativă, industrială, precum și implementarea în comun a proiectelor cu aplicabilitate pe domeniile specifice activităților incubatoarelor de afaceri.

În vederea stimulării relațiilor bilaterale în domeniul dezvoltării sectorului IMM și îmbunătățirii mediului de afaceri, Părțile au convenit:

- ✓ promovarea cooperării între instituțiile de stat (Ministere, Agenții, Oficii) responsabile de elaborarea, implementarea și monitorizarea strategiilor și politicilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri;
- ✓ facilitarea schimbului de informații, experiență și bune practici în domeniul elaborării actelor normative, politicilor și strategiilor de susținere a dezvoltării sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri ;
- ✓ intensificarea schimbului de bune practici în domeniul creșterii capacității administrative a structurilor guvernamentale din cele două state în domeniul dezvoltării și implementării sistemului de politici publice bazate pe dovezi, al eliminării/reducerii barierelor administrative din mediul de afaceri și al implementării principiilor Small Business Act;
- ✓ multiplicarea schimburilor de experiență și bune practici în domeniul implementării de proiecte cu finanțare din bugetul de stat și din alte surse (fonduri europene, Banca Mondială, alți donatori);
- ✓ organizarea de activități și acțiuni comune în scopul dezvoltării sectorului IMM și a antreprenoriatului autohton prin îmbunătățirea capacității de producție a IMM și creșterea competitivității acestora;
- ✓ sprijinirea înființării întreprinderilor mixte și altor forme de societăți și organizații cu potențial de cooperare;
- ✓ dezvoltarea și promovarea Fondurilor de Garantare în Moldova pentru facilitarea accesului IMM la finanțare, cu utilizarea experienței și bunelor practici din România;
- ✓ sprijinirea dezvoltării colaborării între Centrele de Cercetare și Inovare din Republica Moldova și România prin schimbul de informație și experiență pentru dezvoltarea eficienței a sectorului IMM;
- ✓ cooperarea în dezvoltarea infrastructurii de afaceri și serviciilor dedicate (incubatoare, centre de afaceri);
- ✓ organizarea de misiuni economice și întâlniri de afaceri pentru întreprinzătorii din cele două țări și participarea reprezentanților sectorului economic al României la Conferința Internațională a IMM din Chișinău;
- ✓ valorificarea oportunităților de colaborare în industrie și în domeniul IMM, în perioada de pre-aderare la Uniunea Europeană prin armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar și implementarea noilor concepte de politică industrială, inclusiv clustere/poli de competitivitate, alte instrumente, precum și privind accesarea fondurilor europene de investiții și asistență tehnică;
- ✓ lansarea de programe pentru stimularea înființării întreprinderilor mici și mijlocii mixte, programe de cooperare pentru sprijinirea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la tehnologii de vârf;
- ✓ schimb de bune practici în sprijinirea creșterii competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
- ✓ stabilirea și dezvoltarea contactelor de afaceri între IMM-urile din diverse sectoare din cele două țări, promovarea parteneriatelor și schimburilor comerciale, organizarea expozițiilor, târgurilor, meselor rotunde, atelierelor de lucru;
- ✓ sprijinirea desfășurării de activități și acțiuni vizând cunoașterea sistemului român de educație antreprenorială, inclusiv prin crearea școlilor specializate în cultivarea cunoștințelor și aptitudinilor antreprenoriale, la absolvirea cărora, antreprenorii să fie perfect instruiți pentru crearea și dezvoltarea unei afaceri de succes;
- ✓ colaborarea în vederea definitivării și implementării proiectului „Prima casă” în Republica Moldova.

5. Colaborarea în domeniul agriculturii

În contextul impulsionării relațiilor bilaterale în domeniul agriculturii și a Planului de acțiuni al cooperării moldo-române (semnat în aprilie 2016), precum și având drept scop de a armoniza

cadru juridic al Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, Părțile și-au manifestat interesul pentru:

- ✓ continuarea colaborării în domeniul combaterii căderilor de grindină, inclusiv continuarea procedurilor în vederea semnării Acordului interguvernamental în domeniu;
- ✓ acordarea suportului pentru perfectarea cadrului legislativ/normativ privind echivalența inspecțiilor în câmp a plantațiilor semincere de culturi agricole, inclusiv a materialului săditor horticola și viticol;
- ✓ dezvoltarea relațiilor de colaborare între instituțiile de cercetări științifice din domeniul producerii semințelor și a materialului săditor;
- ✓ organizarea loturilor demonstrative în vederea testării soiurilor și hibrizilor de culturi agricole;
- ✓ determinarea unor posibilități de participare a producătorilor agricoli din Republica Moldova la proiecte și programe transfrontaliere, în domeniul horticola și viticol;
- ✓ schimb de experiență și preluarea celor mai bune practici de producere a culturilor bacifere;
- ✓ realizarea instruirilor, vizitelor de studiu și schimbului de experiență a bunelor practici în următoarele domenii: producerea materialului săditor pomicol și viticol, procesarea strugurilor, fructelor și legumelor, asigurarea controlului calității fructelor și legumelor în stare proaspătă, valorificarea producției horticoale, inclusiv prelucrarea acesteia, promovarea producției horticoale și vitivinicole cu Denumire de Origine (DO) și Indicație Geografică (IG), agroturism și dezvoltare rurală precum și aplicarea tehnologiilor conservative de prelucrare a solului, estimării prejudiciilor cauzate culturilor agricole urmare a situațiilor excepționale cu caracter natural;
- ✓ consolidarea relațiilor de colaborare cu agențiile de plăți din România – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR);
- ✓ colaborarea între Oficiul Național al Viei și Produselor Vitivinicole din România și Oficiul Național al Viei și Vinului din Republica Moldova, în domeniul producerii, certificării și comercializării produselor vitivinicole cu IG/DO, colaborarea în domeniul de cercetare și extensiune, precum și în domeniul de testare, certificare și expertizare pentru sectorul vitivinicola;
- ✓ continuarea colaborării privind funcționarea laboratoarelor pentru produse de origine vegetală, schimbul de material săditor, horticola și viticol;
- ✓ colaborarea privind rasele de ovine specializate pe producția de carne;
- ✓ împărtășirea experienței părții române privind stabilirea unor măsuri de aplicare a Legii cooperăției agricole;
- ✓ realizarea schimbului de experiență între specialiștii autorităților competente în domeniile precum controlul fitosanitar, utilizarea durabilă a pesticidelor și siguranța alimentelor de origine vegetală.

5.1 Sanitar veterinar și al siguranței alimentelor

Un alt aspect important în vederea colaborării celor două părți întru dezvoltarea sectorului agricol ce a fost accentuat ține de siguranța alimentelor. Astfel Părțile au convenit asupra continuării implementării proiectelor de asistență inițiate precum:

- ✓ Acordul Preliminar de Cooperare în domeniul legislației sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor încheiat între Autoritatea Națională Sanitară Veterinară pentru Siguranța Alimentelor din România și MAIA, ANSA

Părțile au convenit:

- ✓ sprijinirea Republicii Moldova în vederea consolidării capacității instituționale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din Republica Moldova privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare, conform standardelor Uniunii Europene;

- ✓ să acționeze pentru identificarea resurselor necesare în vederea consolidării controlului veterinar și fitosanitar la nivel național în Republica Moldova, inclusiv la punctele de inspecție la frontiera dintre Republica Moldova și România;
- ✓ colaborarea viitoare a instituțiilor din domeniul sanitar-veterinar și al siguranței alimentelor, inclusiv la elaborarea Strategiei de dezvoltare și consolidare a capacităților serviciului sanitar-veterinar din Republica Moldova.

Partea română a exprimat disponibilitatea pentru:

- ✓ acordarea sprijinului necesar Republicii Moldova în vederea consolidării capacităților instituționale în domeniul SPS (elaborarea cadrului normativ în domeniile de referință și armonizarea la cerințele UE, inclusiv implementarea prevederilor acestora);
- ✓ reiterează sprijinul acordat omologilor din Republica Moldova în vederea îndeplinirii standardelor Uniunii Europene în domeniul sănătății animalelor (inclusiv identificarea și întreprinderea măsurilor operative de prevenire și răspândire pe teritoriul ambelor țări a virusului Pestei Porcine Africane) și siguranței alimentelor, având ca obiectiv final dezvoltarea unei economii de piață funcțională.
- ✓ sprijinirea din punct de vedere tehnic ca fermele de animale și unitățile din industria alimentară a Republicii Moldova să atingă standardele stabilite de legislația Uniunii Europene, pentru ca acestea să poată derula exporturi cu animale vii și produse de origine animală în statele Membre ale Uniunii Europene;
- ✓ acordarea de sprijin tehnic prin specialiștii proprii pentru ca întreg sistemul de control oficial din Republica Moldova în domeniul siguranței alimentelor să fie eficient și eficace, bazat și conceput pe principiul analizei riscului.

Părțile confirmă interesul comun de a fi parteneri în proiecte viitoare cu finanțare internațională în domeniul sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor.

În anul 2010, a fost demarat proiectul *“Continuarea principiului trasabilității animalelor vii prin implementarea legislației sanitare veterinare în domeniul igienei produselor de origine animală”* prin care experții români au sprijinit colegii din Republica Moldova în vederea alinierii legislației în domeniu la standardele UE.

În anul 2014 ANSVSA și ANSA, au semnat *Planul de acțiuni pentru dezvoltarea unei strategii de comunicare la nivel european*. Prin acțiunile ulterioare, ANSVSA a acordat asistență colegilor din Republica Moldova și Guvernului Republicii Moldova în elaborarea *Strategiei naționale de comunicare pe teme europene*, care urmărește informarea și comunicarea publică a beneficiilor procesului de integrare europeană.

Colaborarea dintre Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor din Republica Moldova și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din România se încadrează în obiectivele asumate de ANSVSA în cadrul Protocolului de cooperare instituțională între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din România (ANSVSA), semnat în luna martie 2014, în cadrul Sesiunii a II-a a Comisiei Interguvernamentale România – Republica Moldova pentru Integrare Europeană.

Proiectul bilateral România – Republica Moldova *„Întărirea capacității instituționale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”*, a fost demarat în anul 2015. Acesta are ca obiectiv instruirea de experți pentru crearea și implementarea în Republica Moldova a unui sistem european de asigurare a sănătății animalelor în domeniul gripei aviare și a bolii de Newcastle.

Experții ANSVSA vor asigura asistență de specialitate și vor organiza instruirea colegilor din Republica Moldova, în vederea deschiderii exportului cu ouă și carne de pasăre al Republicii Moldova către UE. De asemenea se realizează programe de supraveghere și control, inclusiv în

domeniul aplicării și al dezvoltării unor metode de laborator. Proiectul asigură finanțarea necesară achiziționării de kit-uri, reactivi, dar și echipamente specifice de laborator.

În același context, Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală în colaborare cu laboratoarele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor aflate pe granița cu Republica Moldova efectuează testarea probelor prelevate pentru controlul Salmonella, Gripa Aviară și Boala de Newcastle în vederea îndeplinirii condițiilor pentru exportul din Republica Moldova în Uniunea Europeană de carne de pui și ouă.

Toată activitatea din următoarea perioadă se va concentra pe susținerea Republicii Moldova de a obține dreptul de export ouă și carne pasăre în Uniunea Europeană.

În cursul anului 2016 proiectul *ENPI/2012/023-421 Framework Programme in support of the current and new agreement between the EU and Republic of Moldova* a fost semnat între Uniunea Europeană, reprezentată de delegația Uniunii Europene din Republica Moldova, și Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară. Acesta are ca obiectiv implementarea efectivă a Planului anual de monitorizare a reziduurilor din carne de pui, produse de acvacultură, ouă și miere.

Prin activitățile desfășurate în cadrul proiectului, Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară susține Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor din Republica Moldova, în vederea realizării planului anual de monitorizare a reziduurilor, în vederea exportului de carne și produse din carne pe teritoriul Uniunii Europene.

6. Cooperarea în domeniul vamal

Părțile vor depune, în continuare, eforturi comune pentru prevenirea și combaterea fraudelor vamale, concomitent cu fluidizarea traficului de mărfuri și călători prin punctele comune de trecere a frontierei, precum și pentru securizarea frontierei externe a Uniunii Europene.

Pentru a asigura continuitatea cooperării în domeniul vamal, Părțile au convenit asupra promovării în continuare a celor 3 proiecte-pilot la frontiera dintre Republica Moldova și România privind recunoașterea operatorilor economici autorizați (AEO), controlul comun și schimbul de informații vamale prelabile.

În special, Părțile au convenit asupra prelungirii proiectului-pilot privind recunoașterea unilaterală de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova a AEO din Uniunea Europeană pentru următoarele 6 luni, începând cu 1 ianuarie 2017. În acest sens, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova va înștiința Comisia Europeană.

Conform înțelegerilor interinstituționale, Părțile asigură implementarea Planului de cooperare între Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Agenția Națională de Administrare Fiscală din România privind intensificarea colaborării în domeniul prevenirii și combaterii fraudelor vamale din 28.12.2015, asigurând, totodată, perfecționarea mecanismului de colaborare la punctele de trecere și dezvoltarea, în continuare, a schimbului de experiență. Astfel, sunt intensificate măsurile antifraudă și de facilitare a traficului transfrontalier.

7. Cooperarea în domeniul transporturilor

Părțile au evidențiat rezultatele actuale în urma cooperării în domeniul transporturilor și menționând importanța avansării colaborării în sectorul respectiv, au convenit asupra următoarelor aspecte:

- ✓ realizarea schimburilor de experiență și vizitelor de lucru reciproce în vederea identificării dificultăților cu care se confruntă Republica Moldova și posibilităților părții române de a oferi schimb de bune practici, în special privind accesul la piață,

- liberalizarea spațiului aerian, concesiunile aeroporturilor, parteneriatele public-private din domeniul aviației civile;
- ✓ identificarea proiectelor transfrontaliere din domeniul aviației civile între cele două state (experiența SMURD);
 - ✓ prezentarea de către partea română, a propunerilor de amendare a Acordului rutier bilateral, în urma consultărilor cu Comisia Europeană. Partea română va informa partea Republicii Moldova în legătură cu stadiul acestui demers.

7.1. Infrastructura rutieră:

- ✓ continuarea colaborării în vederea urgentării construcției podului rutier peste râul Prut în regiunea Ungheni (MD) – Ungheni (RO), pentru care a fost elaborat studiul de fezabilitate.
- ✓ Informarea părții române cu privire la stadiul modificării de către autoritățile din Republica Moldova, a construcției podului feroviar peste râul Prut amplasat în apropierea or. Cantemir (MD) – Fălciu (RO), pentru a permite circulația transportului rutier în conformitate cu studiul elaborat de către partea moldovenească.

7.2. Transportul rutier:

- ✓ solicitarea, de către partea română, ca partea din Republica Moldova să definitiveze procedura legală de introducere a taxei de utilizare a peronului în locul sistemului de procentaj din vânzarea biletelor, în avantajul reciproc al operatorilor de transport persoane din cele două state;
- ✓ susținerea, de către partea română, a organizării vizitelor de instruire a reprezentanților Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al Republicii Moldova, pentru preluarea experienței României în procesul de armonizare a legislației naționale cu prevederile legislației Uniunii Europene;
- ✓ examinarea posibilității delegării de către partea română a unor consultanți/experti în Republica Moldova în scopul armonizării legislației naționale cu prevederile legislației Uniunii Europene privind omologarea vehiculelor rutiere.

7.3. Transportul feroviar:

Omologii au convenit asupra:

- ✓ aplicării Convenției privind transporturile internaționale feroviare (COTIF) în relațiile de transport feroviar între Republica Moldova și România, procedurile interne de aderare a Republicii Moldova la Convenția menționată fiind în proces de derulare;
- ✓ examinării problemelor privind reabilitarea podului de cale ferată Galați-Giurgiuilești de către partea Română;
- ✓ prelungirii schimbului de informații tehnice și examinării unei soluții prin acordarea “ferestrelor” pentru circulația trenurilor, închiderea doar a câte unei linii a podului, care va da posibilitatea de a nu sista circulația trenurilor pe acest pod pe un timp îndelungat de 75 zile, propus de CFR, în special în perioada de vară, cea mai intensivă din punct de vedere al circulației;
- ✓ disponibilității părții române de a acorda asistență tehnică Republicii Moldova la armonizarea legislației naționale cu legislația UE în domeniul transportului feroviar și, în caz de necesitate, prezentarea către partea din Republica Moldova a unor documente privind guvernanta corporativă a companiilor feroviare din partea României.

7.4. Transport naval:

Ambele Părți au evidențiat importanța continuării consultărilor la nivel de experți între Căpitănia Portului Giurgiuilești și Autoritatea Navală Română, de asemenea cu Administrația Fluvială a

Dunării de Jos referitor la procedurile de intrare și ieșire din port și la implementarea legislației internaționale.

7.4. Transport aerian:

Părțile au convenit cu privire la:

- ✓ Realizarea schimburilor de experiență și vizitelor de lucru reciproc în vederea identificării soluțiilor viabile pentru crearea unei Agenției de Investigație în Transporturi în Republica Moldova, transmiterea de partea română a informației și materialelor cu privire la instituirea și funcționarea Agenției date;
- ✓ asistența părții române în vederea aderării a Republicii Moldova la Danube FAB și transpunerii pachetului legislativ comunitar SES I și SES II în legislația națională pe parcursul anilor 2017-2018.

8. Cooperarea în domeniul dezvoltării regionale și infrastructurii

Părțile au convenit să continue colaborarea instituționalizată prin Acordul de colaborare între Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova și Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (în prezent Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice) din România (semnat la 3 martie 2012, la Iași). în conformitate cu Programul interministerial de colaborare convenit pentru perioada 2016-2017.

De asemenea, se va acorda o atenție deosebită colaborării în următoarele domenii principale de cooperare (defalcate în Programul interministerial de colaborare pe propuneri de acțiuni concrete, responsabili pentru îndeplinirea acțiunilor și termenul preconizat): Politica de dezvoltare regională; Amenajarea teritoriului și urbanism; Politici locative și construcții; Reglementări tehnico-economice și elaborarea și implementarea programelor interstatale de investiții și proiecte comune.

8.1. Colaborarea în domeniile arhitectură, planificarea teritoriului, construcții, locuințe și urbanism

Cele două Părți vor continua colaborare în cadrul următoarelor acțiuni bilaterale:

- ✓ efectuarea schimbului de experiență în elaborarea actelor legislative și normative aferente domeniului în cauză;
- ✓ efectuarea schimbului de experiență în stabilirea și elaborarea instrumentelor de planificare teritorială și urbană;
- ✓ desfășurarea proiectelor comune în organizarea concursurilor tematice. meselor rotunde, seminarelor, conferințelor, expozițiilor.
- ✓ elaborarea proiectelor comune privind dezvoltarea teritorială și urbanism. implementarea prevederilor documentelor cadru elaborate la nivel european – Agenda Teritorială 2020, Cartea de la Leipzig pentru orașe europene durabile, Declarația de la Toledo;
- ✓ identificarea unor priorități comune de dezvoltare urbană care să fie promovate în cadrul Agendei Urbane;
- ✓ dezvoltarea de instrumente de planificare urbană integrate;
- ✓ dezvoltarea de instrumente pentru identificarea impactului teritorial al politicilor sectoriale;
- ✓ schimb de experiență pentru protejarea și valorificarea zonelor protejate și a construcțiilor de patrimoniu;
- ✓ organizarea de instruirii periodice privind implementarea cadrului legislativ european în domeniul construcțiilor și a pachetului de standarde europene pentru produse de construcții și metode de încercări ale acestora;
- ✓ organizarea de instruirii privind implementarea bunelor practici în domeniul proiectării, execuției, întreținerii și urmăririi comportării construcțiilor;
- ✓ efectuarea schimbului de experiență în atestarea specialiștilor din domeniul construcțiilor precum arhitecți, proiectanți, responsabili de tehnici și diriginți de șantier;

- ✓ efectuarea schimbului de experiență în domeniul construcției locuințelor sociale, implementarea programelor în acest domeniu;
- ✓ efectuarea schimbului reciproc de acte normative relevante privind administrarea, întreținerea, reabilitarea blocurilor de locuințe, precum și formele de suport financiar pentru renovarea fondului locativ;
- ✓ efectuarea schimbului de informație privind mecanismele ce țin de accesibilitatea tinerilor la locuințe.

De asemenea, cu scopul de a impulsiona relațiile bilaterale în domeniul dezvoltării regionale și infrastructurii, Părțile au evidențiat importanța privind:

- ✓ inițierea unor Acorduri de colaborare între ADR-urile din Republica Moldova și România
- ✓ conlucrarea în domeniul Strategiei Uniunii Europene pentru regiunea Dunării (SUERD).

9. Cooperarea transfrontalieră

Părțile au convenit dinamizarea cooperării în domeniul proiectelor transfrontaliere și în acest sens - dezvoltarea capacităților în scrierea, managementul și evaluarea proiectelor;

Programul Operațional Comun România – Republica Moldova 2014 – 2020 finanțează 4 obiective tematice care vizează furnizarea sprijinului financiar pentru educație și cercetare (OT2), promovarea culturii (OT3), îmbunătățirea accesibilității și dezvoltarea transportului (OT 7), provocările în domeniul siguranței și securității (OT 8).

Proiectele vor fi selectate în principal, în urma unor apeluri de proiecte. Totodată, Programul finanțează și proiecte mari de infrastructură (PMI) atribuite prin încredințare directă, documentația acestora aprobată în două etape de Comisia Europeană în perioada (2016-2017). PMI se încadrează în Obiectivele Tematice 7 și 8, și vizează următoarele domenii bilaterale: dezvoltarea infrastructurii de comunicații, combaterea criminalității transfrontaliere, dezvoltarea capacităților de intervenție în situațiile de urgență, modernizarea a trei posturi vamale, reabilitarea nodului hidrotehnic Stânca – Costești (proiect rezervă).

Este necesar atât la nivelul organizațiilor care vor depune proiecte cât a celor care sunt beneficiare de proiecte mari de infrastructură, să se depună toate eforturile necesare asigurării unei calități ridicate a proiectelor, a resurselor financiare proprii, a unui management eficient bazat pe colaborarea între parteneri și a respectării legislației și prevederilor aferente Programului Operațional.

10. Cooperarea în domeniul Administrației publice

Referitor la cooperarea la nivelul autorităților administrației publice locale dintre cele două state, părțile convin continuarea dezvoltării acesteia, în baza schimbului de experiență și stabilirea unui sistem de contacte directe.

Cele două părți convin asupra necesității colaborării regionale între Republica Moldova și România, cu sublinierea importanței promovării în continuare, de proiecte concrete, pe dimensiunea economică, în sprijinul comunităților locale din cele două state.

Cele două părți subliniază importanța intensificării eforturilor autorităților publice locale din Republica Moldova și România pentru dezvoltarea unor parteneriate și/sau relații de înfrățire în vederea dezvoltării și consolidării relațiilor bilaterale în domeniile economie, educație, sănătate, cultură, turism, protecția mediului înconjurător, etc.

Mentținerea unui dialog permanent între reprezentanți ai unităților administrativ-teritoriale din Republica Moldova și România care să favorizeze identificarea posibilităților concrete de colaborare în domeniile de interes comun, care se vor derula în baza unor înțelegeri de cooperare. Semnarea unor astfel de înțelegeri între unitățile administrativ-teritoriale din Republica Moldova și cele similare din România vor permite derularea unor relații constante între diverse instituții, agenți economici, organisme non-guvernamentale, asociații, etc., în diferite domenii de activitate în funcție de interesul comun al celor două comunități locale.

Părțile își manifestă disponibilitatea de a încuraja și facilita încheierea de noi acorduri între autoritățile administrației publice locale din cele două țări, în scopul diversificării domeniilor de colaborare, recunoscând potențialul cooperării directe pentru identificarea oportunităților de elaborare a unor proiecte comune de interes reciproc.

În domeniul cooperării în materia administrației publice, părțile își propun să intensifice promovarea cooperării bilaterale dintre cele două țări, în scopul îmbunătățirii funcționării și creșterii performanței administrației publice.

În acest sens, luând în considerare interesul părții din Republica Moldova, partea română reafirmă disponibilitatea de a prezenta experiența deținută în domeniul administrației publice, în principal, în următoarele modalități de colaborare:

- ✓ consultări la nivel instituțional, pe domenii specifice;
- ✓ transfer de experiență în domeniul reformei serviciilor publice, descentralizării reformei administrative și reformei funcției publice, care poate include, spre exemplu, sesiuni de instruire și de practică pentru funcționarii publici;
- ✓ organizarea în comun de studii, cercetări, schimb de publicații sau documentație, accesibile în mod public, din domeniul reformei serviciilor publice, funcției publice, descentralizării, precum și din zona de politici, administrație și sistem, care au legătură cu acest domeniu.

11. Cooperarea în domeniul protecției mediului, apelor și silviculturii

Cooperarea Republica Moldova cu România în domeniul protecției mediului apelor și silviculturii se efectuează în baza Memorandumului de Înțelegere între Ministerul Mediului al Republicii Moldova și Ministerul Mediului și Pădurilor din România, semnat la București, la 27 aprilie 2010, Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării, semnat la Chișinău, la 28 iunie 2010, Memorandumului de Înțelegere între Regia Națională a Pădurilor ROMSILVA și Agenția Moldsilva semnat la Chișinău, la 02 septembrie 2011 și Memorandumului de colaborare între Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice din România și Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice din Republica Moldova, semnat la Câmpulung Moldovenesc, la 08 februarie 2013.

Având în vedere prioritățile stabilite în domeniul protecției mediului, apelor și silviculturii, Părțile au convenit:

- ✓ continuarea schimbului de informații și experiență în cadrul Memorandumurilor de colaborare în domeniul protecției mediului și silviculturii, respectiv în domeniul reformei instituționale de mediu, evaluării strategice de mediu și evaluării impactului asupra mediului, în domeniul gestionării fondului forestier, conservării biodiversității, utilizării raționale a resurselor naturale;
- ✓ continuarea îndeplinirii hotărârilor adoptate de Comisia Hidrotehnică pentru aplicarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării, semnat la Chișinău, la 28 iunie 2010, prin organizarea următoarei sesiuni a acesteia în Republica Moldova;
- ✓ desfășurarea în România a următoarei sesiuni a Comisiei mixte create în baza Memorandumului de Înțelegere între Ministerul Mediului din Republica Moldova și Ministerul Mediului și Pădurilor din România privind colaborarea în domeniul protecției mediului, semnat la București, la 27 aprilie 2010;
- ✓ organizarea la Chișinău a următoarei ședințe a Comisiei mixte trilaterale România-Moldova-Ucraina creată în baza Acordului între Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului din România, Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului al Republicii Moldova, și Ministerul Mediului și Resurselor Naturale din Ucraina pentru cooperare în ariile protejate naturale din Delta Dunării și Prutul de Jos, semnat la București, la 5 iunie 2000.

Totodată, Părțile au convenit urgentarea demersurilor în vederea operaționalizării activităților în baza celui de-al treilea Protocol adițional la Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro, acordat de România Republicii Moldova (semnat la București, la 27 aprilie 2010), semnat la Chișinău, la 10 decembrie 2013.

12. Cooperarea în domeniul statisticii

Comisia apreciază strânsa colaborare instituțională, care acoperă majoritatea domeniilor statistice în baza Protocolului de colaborare între Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova (BNS) și Institutul Național de Statistică (INS) al României din 2004. Este apreciată asistența acordată de către INS pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2016-2020 (SDSSN), aflată în prezent în procedură de aprobare la Guvernul Republicii Moldova. Cadrul strategic are drept scop alinierea statisticii naționale la recomandările internaționale, în special cele ce decurg din Sistemul Statistic European (SSE), întărirea și recunoașterea rolului statisticii oficiale în societate.

Ca urmare a rezultatelor pozitive obținute până în prezent, BNS își manifestă dorința de a continua și intensifica acțiunile de cooperare în domenii importante ale statisticii: statistica macroeconomică, statistica prețurilor, statistica agriculturii, statistica întreprinderilor, inclusiv statistica energiei, statistica comerțului, turismului și transporturilor, statistica investițiilor, construcțiilor, statistica demografică inclusiv finalizarea Recensământului Populației și Locuințelor 2014, statistica socială, în special, statistica educației, sănătății, protecției sociale și evaluarea sărăciei.

O atenție deosebită va fi acordată de către INS statisticii oficiale din Republica Moldova:

- a) în procesul de implementare a noii Legi cu privire la statistica oficială, aflată în prezent în procedură de aprobare;
- b) utilizarea surselor administrative de date în scopuri statistice în conformitate cu normele, standardele și practicile internaționale, vizând creșterea calității statisticilor oficiale, producerea de noi indicatori statistici, reducerea costului informației și reducerea sarcinii de răspuns asupra respondenților statistici;
- c) creșterea capacității statisticii oficiale a Republicii Moldova prin perfecționarea metodelor și tehnicilor de diseminare a datelor și informațiilor statistice;
- d) îmbunătățirea culturii statistice la nivelul tuturor categoriilor de utilizatori statistici, implicit prin apropierea dintre statistica oficială și mediul academic.

În vederea sprijinirii și accelerării apropierii graduale a SSN în dimensiunea Estică a Politicii Europene de Vecinătate cu UE, precum și în scopul implementării Acordului de Asociere RM-UE, în special a angajamentelor pe domeniul statistic transpuse în Planul de acțiuni a SDSSN pentru 2016-2020, părțile au convenit asupra extinderii cooperării prin intermediul instrumentului de consolidare a capacităților instituționale și actualizării Protocolului de colaborare între INS și BNS din 2004.

13. Cooperarea în domeniul cercetării științifice, inovării și educației

Întru asigurarea dezvoltării dialogului în domeniul educației, cercetării științifice și avansării țărilor partenere în domeniul inovării, Părțile au convenit următoarele:

- ✓ intensificarea schimbului interacademic cu instituțiile din domeniu;
- ✓ examinarea posibilității realizării studiilor de masterat și doctorat în domeniul agriculturii și dezvoltării durabile a mediului rural;
- ✓ schimb de materiale științifice, periodice, etc. din domeniu;

- ✓ sprijinirea parteneriatelor între organizațiile de cercetare-dezvoltare de profil în vederea dezvoltării unei rețele coerente de supraveghere, coordonare și prevenire a dezastrelor și limitarea consecințelor asupra mediului în caz de catastrofe;
- ✓ organizarea unei vizite a reprezentanților Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic în România, pentru schimb de experiență în privința creării și dezvoltării formelor noi de infrastructură de inovare;
- ✓ examinarea posibilității majorării finanțării pentru proiectele ulterioare;
- ✓ lansarea unui nou concurs de proiecte în domeniul științei și inovației în primul trimestru al 2018 care să permită abordarea tematicilor de interes comun, cum ar fi:
- ✓ cercetări în domeniul socio-economic;
- ✓ evaluarea proceselor de degradare a învelișului de sol a fragmentului de bazin a Prutului de Jos cu aplicarea SIG în scopul elaborării măsurilor de ameliorare și protecție;
- ✓ evaluarea stării ameliorative a solurilor aluvionare din lunca Prutului și elaborarea măsurilor de remediere și utilizare rațională;
- ✓ evaluarea fertilității efective a solurilor din arealele transfrontaliere pentru elaborarea complexului de măsuri de prevenire și combatere a degradării chimice;
- ✓ sinteza compușilor coordinativi și a compușilor din clasa terpenoidelor cu proprietăți biologice, precum și în domeniul tehnologiilor de purificare a apelor reziduale și de potabilizare a apelor de suprafață și subterane folosind procedee de adsorbție, oxidare, schimb de ioni, coagulare etc.

Comisia a fost informată cu privire la implementarea celui de al doilea Program de cooperare bilaterală între AȘM și ANCSI prin finanțarea în comun, în intervalul 2016-2018, a unui număr de 26 de proiecte științifice.

14. Cooperarea în domeniile reglementării tehnice, standardizării, metrologiei, acreditării, evaluării conformității, și securității industriale

În domeniile reglementării tehnice, standardizării, metrologiei, acreditării, evaluării conformității, și securității industriale și având în vedere interesul de a continua colaborarea și în scopul intensificării relațiilor, Părțile au convenit următoarele:

14.1. Metrologie:

- ✓ colaborarea Institutului Național de Metrologie din România (INM RO) cu Institutul Național de Metrologie din Republica Moldova (INM) cu privire la:
 - 1) etalonarea etaloanelor din dotarea laboratoarelor metrologice ale INM RO în laboratoarele metrologice ale INM, fiind deja etalonate 28 etaloane;
 - 2) acordarea de către INM RO a unei reduceri de 50% la tarifele în vigoare la efectuarea etalonărilor, solicitate de INM;
 - 3) continuarea efectuării comparărilor bilaterale între INM RO și INM, în proces de realizare fiind:
 - Comparare bilaterală pe domeniul de măsurare al transmitanței spectrale;
 - Test de competență. Etalonarea panglicilor de măsurat lungimi;
 - Test de competență. Etalonarea frecvențmetrelor;
 - Test de competență. Etalonarea multimetrelor digitale;
 - Test de competență. Etalonarea mașinilor de forță;
 - Test de competență. Etalonarea măsurătoarelor de volum;
 - Test de competență. Etalonarea manometrelor;
 - Test de competență. Etalonarea mijloacelor de măsurare a umidității;
- ✓ desfășurarea în continuare a colaborării între Institutul Național de Metrologie din România și Institutul Național de Metrologie din Republica Moldova în conformitate cu prevederile Acordului de colaborare nr. 09 din 10 decembrie 2015;

- ✓ intensificarea colaborării între Biroul Român de Metrologie Legală și Institutul Național de Metrologie din Republica Moldova în conformitate cu prevederile Acordului de colaborare nr. 04 din 09 septembrie 2014;

14.2. Acreditare:

- ✓ Întreținerea în continuare de către MOLDAC a dialogului constant de consultanță cu omologii săi din România, referitor la uniformizarea proceselor de acreditare în regiune, dezvoltarea acreditării, implementarea acquis-ului comunitară, ceea ce permite acumularea de către ei a experienței necesare;
- ✓ Centrul Național de Acreditare "MOLDAC" este interesat în continuare în dezvoltarea colaborării cu Asociația de Acreditare din România „RENAR” și propune examinarea posibilității de participare a experților MOLDAC în calitate de observatori la efectuarea evaluărilor din cadrul RENAR în domeniile:
- ✓ etalonare (conform standardului ISO/CEI 17025);
- ✓ acreditarea organismelor furnizoare de încercări de competență PT/ILC . (conform standardului ISO/CEI 17043);
- ✓ inspecția criminalistică (conform standardelor ISO/CEI 17025/ISO/CEI 17020);
- ✓ analize medicale (conform standardului ISO 15189);
- ✓ certificare pe directivele Noii Abordări (conform standardului 17065:2013).

14.3. Standardizare:

Continuarea relațiilor de colaborare dintre ASRO – Asociația de Standardizare din România și Institutul de Standardizare din Moldova pe baza acordurilor deja existente, de colaborare în domeniul standardizării, schimb de experiență și suport pentru întărirea capacității sectorului standardizării în conformitate cu cele mai bune practici din statele membre ale UE.

15. Cooperarea în domeniul protecției consumatorilor

În vederea asigurării protecției securității, sănătății și drepturilor consumatorilor și respectării intereselor acestora Părțile au convenit asupra:

- ✓ implementării unor proiecte comune de cooperare;
- ✓ realizării schimburilor de experiență;
- ✓ organizării conferințelor și seminarelor, în vederea pregătirii resurselor umane calificate în domeniul respectiv, dar și în vederea informării consumatorilor referitor la achiziționarea de produse și servicii, precum și la dreptul de a fi despăgubiți pentru prejudicii generate de neconformitatea acestora;
- ✓ cooperării bilaterale în vederea încheierii Acordului de colaborare între Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor din România și Agenția pentru Protecția Consumatorilor din Republica Moldova, având drept scop consolidarea colaborării în domeniul protecției consumatorilor și supravegherii pieței și asigurarea dezvoltării cadrului juridic bilateral favorabil pentru colaborarea de perspectivă, inclusiv în baza Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană.

16. Cooperarea în domeniul turismului

Având în vedere caracterul transsectorial al turismului și contribuția esențială în economia națională a celor două state, Părțile au convenit asupra dezvoltării colaborării în domeniul menționat, urmărind:

- ✓ semnarea unui Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind colaborarea în domeniul turismului;
- ✓ elaborarea și implementarea unor programe comune (produse/rute) privind turismul balnear, ecoturismul, turismul rural și turismul vitivinicol;

- ✓ promovarea principalelor obiective culturale și turistice, la târgurile și expozițiile organizate la nivel național și internațional;
- ✓ intensificarea relațiilor de cooperare în domeniul turismului la nivel național, local, regional, sub-regional și transfrontalier, atât între autorități cât și între asociațiile naționale ale agențiilor de turism și tour-operatorilor din cele două state;
- ✓ demararea unui parteneriat în diverse proiecte privind pregătirea personalului din industria ospitalității și a unor schimburi de experiență privind managementul destinațiilor, brandingul localităților și garanția financiară;
- ✓ realizarea de infotripuri de promovare pentru touroperatori și ziariști din străinătate în vederea creșterii circulației turistice în cele două țări;
- ✓ colaborarea pentru dezvoltarea rutelor culturale în special în ceea ce privește rutele pentru turismul monahal și ruta vinului (ex. „Drumul Vinului”, „Bijuterii Medievale”, „Drumul Mănăstirilor” etc.);
- ✓ identificarea unui mecanism care să permită dezvoltarea, pe termen mediu și lung, a unei colaborări între Autoritatea Națională pentru Turism din România și Agenția Turismului a Republicii Moldova sau între autorități locale din cele două state, precum și realizarea unor schimburi periodice de know-how pentru a cunoaște expertiza și experiența acestora în ceea ce privește activitatea de promovare și dezvoltare turistică.

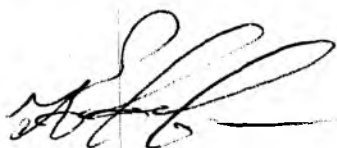
17. Colaborarea în domeniul bancar

Partea română exprimă disponibilitatea ca, prin EximBank România, să colaboreze cu bănci locale și să susțină proiectele de export și investiții ale companiilor românești în Republica Moldova, prin gama de produse de finanțare, asigurare și garantare.

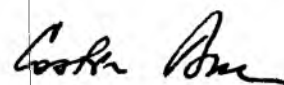
III. Convenirea locului și perioadei de desfășurare a următoarei sesiuni a Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare economică România - Republica Moldova

S-a convenit că sesiunea a X-a a Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare economică între Republica Moldova și România se va desfășura la București, în anul 2017, urmând ca perioada exactă să fie convenită pe canale diplomatice.

Semnat la Chișinău, la 04 noiembrie 2016, în două exemplare originale, în limba română.

Octavian CALMÎC,
Viceprim-ministru,
Ministrul Economiei
al Republicii Moldova,
Copreședinte în Comisia mixtă

Costin Grigore BORC,
Viceprim-ministru,
Ministrul Economiei, Comerțului și
Relațiilor cu Mediul de Afaceri al
României,
Copreședinte în Comisia mixtă

Componența
delegației Republicii Moldova la Sesiunea a
IX-a a Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare economică între
Republica Moldova și România

(3-4 noiembrie 2016, Chișinău)

1.	Octavian CALMÎC	- Viceprim-ministru, ministru al economiei, Președinte al părții moldovenești a comisiei
2.	Valeriu TRIBOI	- Viceministrul economiei
3.	Ion PAREA	- Viceministrul agriculturii și industriei alimentare
4.	Serghei BUCATARU	- Viceministrul transporturilor și infrastructurii drumurilor
5.	Alexandru BALTAG	- Consilier al viceprim-ministrului, ministrului economiei
6.	Denis BUNDUCHI	- Consilier al viceprim-ministrului, ministrului economiei
7.	Mihaela GORBAN	- Șef Direcție generală cooperare economică internațională, Ministerul Economiei
8.	Leonora MOROȘANU	- Consultant principal al Direcției relații economice bilaterale și cooperare cu organizațiile financiare internaționale, Ministerul Economiei, Secretar al Părții moldovenești a comisiei
9.	Călin NEGURĂ	- Șef Direcție generală energetică, Ministerul Economiei
10.	Mariana BOTEZATU	- Șef Direcția sisteme energetice, Ministerul Economiei
11.	Olga BADANOVA	- Șef Direcție politici investiționale și competitivitate, Ministerul Economiei
12.	Svetlana BURDUJA	- Șef Direcție relații economice bilaterale și cooperare cu organizațiile financiare internaționale, Ministerul Economiei
13.	Svetlana ȚURCANU	- Șef Direcție politici de dezvoltare a IMM-urilor și comerț, Ministerul Economiei
14.	Alexandru CODREANU	- Șef Direcție generală cooperare bilaterală, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
15.	Emil JACOTĂ	- Șef Direcție Europa Centrală și de Sud-Est, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
16.	Andrei TOMA	Secretar I, Direcție Europa Centrală și de Sud-Est
17.	Andrei CUCULESCU	- Șef Direcție drumuri și poduri, Ministerul transporturilor și infrastructurii drumurilor
18.	Elena CACICOVSCHII	- Șef adjunct Direcție relații internaționale și integrare europeană, Ministerul transporturilor și infrastructurii drumurilor
19.	Maria NAGORNÎI	- Șef Direcție analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Ministerul Mediului
20.	Viorica STAVER	- Șef Secție relații internaționale și integrare europeană, Ministerul Mediului
21.	Vasile SCORPAN	- Manager, Oficiul Schimbarea Climei, Ministerul Mediului
22.	Vitalie VRABIE	- Director General, Serviciul Vamal
23.	Rosario De Blasio	- Înalt consilier UE în domeniul vamal
24.	Dumitru VOLOVEI	- Șef al secției managementul comunicării externe, Serviciul Vamal
25.	Sergiu HAREA	- Președinte, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova
26.	Georgeta MINCU	Șef Direcție Relații Externe, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova
27.	Constantin VIERU	- Președinte, Camera Bilaterală de Comerț și Industrie Republica

		Moldova-România
28.	Iurie EREMIA	- Director General, Agenția pentru Protecția Consumatorilor
29.	Natalia COJOCARU	- Șef Serviciu de informare și comunicare cu mass-media, Agenția pentru Protecția Consumatorilor
30.	Serghei LELIC	- Șef adjunct Direcție relații cu consumatorii, Agenția pentru Protecția Consumatorilor
31.	Stanislav RUSU	- Director General, Agenția Turismului
32.	Rodica BAICU	- Consultant superior, Agenția Turismului
33.	Iurie MOCANU	- Director general adjunct, Biroul Național de Statistică
34.	Ion TOMA	- Director general adjunct, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
35.	Ilie VOLOVEI	- Șef Direcție relații internaționale și integrare europeană, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
36.	Serghei BEJENARU	- Șef Secție Integrare Europeană a Direcției relații internaționale, Academia de Științe a Moldovei
37.	Anatol MUNTEANU	- Vicepreședinte APPIM, Director general Răut S.A, PI Răut, mun. Bălți
38.	Mihail PEREBINOS	- Secretarul Consiliului de administrare al APPIM, Tracom S.A, PI Tracom, mun. Chișinău
39.	Iurie DOLGHIER	- Administrator, ÎS "Vestmoldtransgaz"
40.	Anatolie MIRONAȘ	- Director tehnic, ÎS "Vestmoldtransgaz"
41.	Tatiana TIMOFTI	Consultant principal în Direcția relații externe și integrare europeană, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
42.	Alina ROTARU	- Consultant în Direcția relații economice bilaterale și cooperare cu organizațiile financiare internaționale, Ministerul Economiei
43.	Olga VRAJMAȘ	- Consultant Organizația de atragere a investițiilor și promovarea exporturilor (MIEPO), sectorul textile, îmbrăcăminte, încălțăminte și accesorii
44.	Ion PERJU	- Expert Organizația de atragere a investițiilor și promovarea exporturilor (MIEPO), sectorul agroalimentar

**Componenta
delegației României la Sesiunea a
IX-a a Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare economică între
Republica Moldova și România**

(3-4 noiembrie 2016, Chișinău)

1.	Costin Grigore BORC	-	Viceprim-ministru, Ministrul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, Președintele părții române a comisiei
2.	Daniel IONIȚA	-	Ambasadorul României în Republica Moldova
3.	Maria Cristina ZAHARIA	-	Director, Cabinetul Viceprim-ministrului, Ministrului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri
4.	Loredana POPESCU	-	Consilier, Cabinetul Viceprim-ministrului, Ministrului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri
5.	Dumitru CHEREGI	-	Consilier superior, Direcția Relații Economice Internaționale, Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri
6.	Artur RĂDUCANU	-	Secretar I, Ambasada României în Republica Moldova
7.	Emil Octavian IONESCU	-	Șef Birou, Direcția Mediul de Afaceri și Turism, Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri
8.	Ion ILIE	-	consilier superior, Direcția Politici Industriale Transport Energie, Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri
9.	Corneliu CONDREA	-	Director, Direcția Generală Țitei și Gaze Naturale, Ministerul Energiei
10.	Dana HĂȚIȘI	-	consilier Direcția Generală Țitei și Gaze Naturale, Ministerul Energiei
11.	Anca JURCAN	-	consilier diplomatic, Direcția Relația cu Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Externe
12.	Lăcrămioara Claudia CHIOARU	-	Director adjunct Direcția Afaceri Europene și Relații Internaționale, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
13.	Karina Raluca COSTEA	-	consilier superior, Direcția Afaceri Europene și Relații Internaționale, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
14.	Georgeta MUSAT	-	consilier, Direcția Generala Afaceri Europene si Relații Internaționale, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
15.	Silviu ROMAN	-	consilier superior, Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare, (Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice)
16.	Ion-Toni TEAU	-	Director general executiv, TRANSELECTRICA S.A
17.	Aurel PRICU	-	Consilier, TRANSELECTRICA S.A
18.	Daniela BOLBORICI	-	Manager Dezvoltare Rețea, TRANSELECTRICA S.A
19.	Ion STERIAN	-	Președinte Consiliu de Administrație, TRANSGAZ S.A
20.	Tudor DUȚU	-	Șef reprezentanță SNTGN Transgaz SA la Chișinău
21.	Cristian Daniel RUSU	-	consilier reprezentanță SNTGN Transgaz SA la Chișinău
22.	Mihai Leontin LEAHU	-	Transgaz S.A
23.	Dan NICULAIE	-	Transgaz S.A.

	FARANGA		
24.	Ioan IGNAT		Şef Serviciu Reglementări Tehnice şi Autorizări ROMGAZ
25.	Tudorel ANDREI	-	Preşedinte, Institutul Naţional de Statistică
26.	Ilie DUMITRESCU	-	Director, Institutul Naţional de Statistică
27.	Andreea MIRICA	-	Consilier, Institutul Naţional de Statistică
28.	Ioana NEGHIRLĂ	-	Director, Direcţia Generală Sanitar Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor
29.	Bogdan Marcel PANDELICĂ	-	Preşedinte, Autoritatea pentru Protecţia Consumatorului
30.	Paul Silviu ANGHEL	-	Director General, Autoritatea pentru Protecţia Consumatorului
31.	Dorel FRONEA	-	Vicepreşedinte, Agenţia Naţională de Administrare Fiscală – Direcţia Generală a Vănilor
32.	Cătălina CĂLIN	-	Consilier superior, Serviciul Managementul Riscurilor, Analiză şi Selecţie Control Vamal, direcţia Supraveghere şi Control Vamal, Agenţia Naţională de Administrare Fiscală – Direcţia Generală a Vănilor
33.	Dragoş MIHAI	-	Agenţia Naţională de Administrare Fiscală – Direcţia Generală a Vănilor
34.	Aurelian CONSTANTINESCU	-	Agenţia Naţională de Administrare Fiscală – Direcţia Generală a Vănilor
35.	Paul ICHIM	-	Vicepreşedinte, Executiv EximBank
36.	Virgil GOAGA	-	Director, Camera de Comerţ şi Industrie Română
37.	Andrei Gabriel TUDOR	-	Vicepreşedinte, APITISIAR România, CEO
38.	Traian BĂRBAT	-	secretar general APITISIAR
39.	Petru RUSSU	-	Consilier Biroul Relaţii Bilaterale, Direcţia Relaţii Externe, Camera de Comerţ şi Industrie a României.